

OTAN Anders Fogh Rasmussen a la plaça Roja de Moscou durant el seu viatge recent a Rússia.

“Ens quedarem a l’Afganistan fins que hàgim acabat la feina”

Anders Fogh Rasmussen (Ginnerup, Dinamarca, 1953) és el nou secretari general de l’OTAN. En aquesta entrevista parla de la situació actual de la guerra a l’Afganistan i de les relacions de l’aliança atlàntica amb Rússia.

Els darrers anys no ha funcionat gaire bé la missió de l’OTAN a l’Afganistan. Fa poc que el president Barack Obama va anunciar una nova estratègia. Hi desplega 30.000 soldats més i demana més sacrificis als aliats. Això significa un nou inici?

—No partim pas de zero. Jo en diria un nou plantejament, un complement de la missió que hem dut a terme fins avui. Actualment enfortim les nostres tasques a tots els nivells.

—**I això què significa?**

—Hi desplegarem un mínim de 37.000 soldats més, i probablement un nombre més alt. També volem passar a poc a poc la responsabilitat de la seguretat del país als soldats i a la policia afganesos. I ens cal ampliar les tasques de formació d'aquestes forces. Són responsabilitats del nou govern de l'Afganistan la millora del control de l'administració del país i la lluita decidida contra el tràfic de

droga i la corrupció. Ja hi ha una colla de països i organitzacions que s'han compromès a contribuir a la reconstrucció civil. La Unió Europea té un pla d'acció en aquest sentit i el Japó ja ha lliurat 3.400 milions d'euros. Tot plegat dóna un nou impuls a la nostra missió. Ja veureu com aviat les coses milloraran a l'Afganistan.

—**El descontentament entre la població dels països de l'OTAN implicats en la guerra augmenta amb més rapidesa que no pas el compromís d'aquesta organització. Quant de temps poden continuar una guerra uns països amb governs democràtics si s'hi oposa la majoria de les poblacions respectives?**

—Estic convençut que el poble comprèn molt bé per què som a l'Afganistan...

—**... I per què, doncs, sou partidari d'una retirada immediata?**

—Estic convençut que el poble comprèn que, amb els nostres soldats, hem d'evitar que l'Afganistan es converteixi en un refugi segur i en una zona de retirada per a terroristes. Altrament, podria utilitzar-se com a base per a avançar cap al centre de l'Àsia i més enllà. A més, continuarien la inestabilització del país veí, el Pakistan, que és una potència nuclear. Tot això seria perillosíssim, tant per als altres com per a nosaltres.

—**No hi ha gaire gent que es cregui que la nostra llibertat es defensa realment a l'Afganistan. Fins els qui abonen la missió de l'Afganistan diuen: finalment volem veure'n resultats.**

—Ho entenc perfectament. És probable que en el passat subestiméssim els desafiaments a l'Afganistan. Justament per això avui enfortim i intensifiquem el nostre compromís.

—**Quina és exactament la nostra missió? Què volem, establir una democràcia d'estil occidental a Kabul, perforar pous i garantir que totes les nenes vagin a l'escola? O bé ens conformarem a protegir Europa i els EUA contra l'organització terrorista al-Qaida?**

—Som a l'Afganistan per a evitar que el país es torni a convertir en una font de terrorisme. Hem de recordar que els atemptats de l'11 de setembre del 2001 van tenir l'origen

a l'Afganistan, igual com els tractats de Madrid i d'Istanbul.

—**La naturalesa de l'amenaça ha canviat. El *New York Times* cita un ex-agent de la CIA que afirma que a l'Afganistan ja no existeix al-Qaida, i que a al-Qaida, ja no hi queden afganesos. Voleu dir que el Pakistan no s'ha convertit en el centre del terrorisme i en el nostre problema real?**

—També ens preocupa el Pakistan i no podem considerar els reptes que tenim a l'Afganistan de manera aïllada dels problemes del Pakistan. Per això, la nostra nova estratègia es basa a millorar la col·laboració amb Islamabad. Però tampoc no s'ha de restar importància a l'amenaça que ens presenta l'Afganistan. Sabem, per exemple, que els talibans han donat refugi a grups d'al-Qaida i que tenen l'ambició d'apoderar-se del Pakistan, com a potència nuclear. Correriem un gran risc si ens en retiràvem sense haver complert la nostra missió.

—**Allò que han de fer els talibans és esperar, sobretot ara que el president Obama ha anunciat uns plans d'inici de retirada de les tropes el juliol del 2011. No ha estat un error oferir una planificació a l'enemic amb l'anunci dels plans de retirada?**

—No, no, el president Obama no va pas presentar una *estratègia de sortida*. Va oferir als afganesos una perspectiva de traspàs de poder gradual. La retirada només es pot produir un cop satisfetes les condicions imprescindibles. No serem pas sempre més a l'Afganistan. Ens hi quedarem fins que hàgim acabat la feina.

—**Així doncs, el comentari del president dels Estats Units sobre el juliol del 2011 era tan sols una observació que no s'ajustava a la realitat?**

—Ni pensar-hi. Suposem que en aquesta data, potser fins i tot abans, haurem fet uns progressos significatius quant a transferiment de responsabilitat als afganesos, de manera que podrem començar a reduir els nivells de soldats.

—**De moment se n'envien més al front, i també n'hi ha de procedents d'Europa. El general Karl-Heinz Lather, el cap d'estat ma-**

jor alemany al quarter general de l'OTAN, afirma que calen dos batallons tan sols a la regió de Kunduz, un dels quals per a missions de combat. Això voldria dir cap a 2.000 homes. Què n'espereu, d'Alemanya?

—No vull parlar de xifres concretes abans de la conferència internacional sobre l'Afganistan del 28 de gener a Londres. Això sí, aquestes darreres setmanes, un seguit de governs europeus s'han compromès a enviar-hi 7.000 soldats més. És més que no esperava i estic convençut que el nombre que n'hi arribarà encara serà més alt.

—Els francesos s'hi mostren escèptics. I la cancellera alemanya, Angela Merkel, encara ho ha ofert la possibilitat de cap compromís. Com és que confieu tant que aconseguireu els soldats que voleu de Berlín?

—Sé perfectament que Berlín dona una gran importància a l'OTAN i a la solidaritat en el sentit de compartir la càrrega. Per això mateix tinc confiança que el govern alemany prendrà la decisió correcta, la que serveixi tant els interessos d'Alemanya com els de l'OTAN.

—Ara com ara, l'atenció pública alemanya se centra més en l'atac aeri que va ordenar el coronel Georg Klein a prop de Kunduz el 4 de setembre, en què pel que sembla van morir uns dirigents talibans i molts civils. Què en penseu, de l'incident, d'acord amb la perspectiva del comandament de l'OTAN?

—El debat continua, evidentment, però es tracta de qüestions confidencials. Ni puc ni vull comentar públicament l'informe secret intern de l'ISAF.

—Però fa molt de temps que se'n van filtrar les conclusions clau. Si més no, no es podria informar l'opinió pública sobre si el comandament de l'ISAF cobreix la manca intencionada dels talibans?

—No puc comentar cap decisió

concreta, operativa dels nostres comandaments en aquest camp.

—Amb tot el respecte, no parlem de decisions individuals, sinó de principis. Els soldats de l'ISAF poden matar de manera intencionada talibans i haurien de fer-ho, encara que aquests no representessin una amenaça directa, és a dir, que no tinguessin implicació en accions bel·ligerants?

—Tenim un mandat de les Nacions Unides. Donem suport al govern afganès a fi que l'Afganistan no es torni a convertir en un lloc que signifiqui una amenaça per a nosaltres. Pren les decisions operatives sobre la manera de satisfer aquest objectiu el comandament sobre el terreny.

—Anem a pams: la resposta a aquesta pregunta directa és sí o no. Mantenim una guerra a l'Afganistan o què fem?

—És prou clar que els nostres soldats lluiten en condicions bèl·liques en determinades zones de l'Afganistan. Però jo diria que la resta son matisos sense significat.

—Podrieu acabar la resposta dient: "Sí, i tant, hi estem en guerra". Com és que no teniu valor per a dir-ho?

—Dic que, en determinades zones, les condicions són bèl·liques.

—A Kabul, el president Hamid Karzai va afirmar la seva reelecció per mitjà d'una manipulació dels vots prou potinera. Trobeu que Karzai és un home en qui podem confiar?

—Jo diria que el president Karzai veu perfectament la importància d'enfortir la lluita contra la corrupció al país, de redoblar els esforços per posar fi al tràfic de droga i millorar-hi la governació. Això ho va dir al discurs d'investidura.

—El president Karzai ha dit moltes vegades coses d'aquest estil. Com és que occident el continua abonant, tot i el flagrant engany electoral?

—Tenint en compte això i tot, va

OTAN

sumar la major part de vots del país. Confio que s'adoni d'allò que hi ha en joc. Nosaltres mantindrem el compromís, però en canvi d'això esperem que hi millori l'administració.

—Hom se li ha adreçat amb un to més directe? Algú li ha deixat clar que la paciència té un límit?

—En efecte. Si en el context de la nostra estratègia, el govern afganès ha d'anar agafant les regnes del país, ha de demostrar que és capaç de fer-ho, però també que el seu govern ofereix una alternativa millor que no la dels talibans. I s'ha de guanyar la confiança del poble.

—Quan s'haurà complert tot la missió de l'OTAN? Quins són els criteris exactes?

—La missió s'haurà complert quan els afganesos siguin capaços de governar el seu país i de garantir-ne la seguretat. Com més invertim ara en aquesta transició, més probable serà que n'obtinguem el resultat.

“Els míssils procedents de l'Iran no són tan sols una amenaça per als països de l'OTAN, sinó també per a Rússia”

No és cap estratègia de sortida, sinó una estratègia de transició. Passarem gradualment el control del país als afganesos, districte per districte, província per província. I crec que serem capaços de començar el procés l'any vinent.

—Potser els russos poden ajudar-vos-hi, en això. En vau parlar en el vostre viatge recent a Moscou?

—Sí. Considero que hi ha grans possibilitats d'aconseguir més compromís per part dels russos a l'Afganistan. Rússia ja ens ha ofert una via de trànsit per al proveïment. Suposo que això creixerà. Els russos poden participar també en la formació i la provisió d'equipament de l'exèrcit afganès.

—Els polítics russos també han expressat preocupació els darrers anys per l'expansió de l'OTAN cap a orient. Podríeu establir una cooperació més estreta si l'OTAN no acceptava més ex-repúbliques

soviètiques —per exemple, Geòrgia i Ucraïna— com a nous membres. Té cap futur aquest tracte?

—L'OTAN ha estat clara en aquest punt: Geòrgia i Ucraïna seran membres de l'OTAN. Van prendre aquesta decisió el 2008 a Bucarest. Encara no se sap quan serà l'ingrés. Tot depèn del moment en què aquests dos països reuneixin les condicions necessàries per entrar a l'organització.

—I després d'això continuarà l'impuls d'expansió de l'OTAN?

—Haig d'aclarir que la *política de portes obertes* de l'OTAN tirarà endavant. En principi, tots els països europeus tenen dret a ser membres de la nostra organització.

—Incoent-hi Rússia?

—Per què no? Rússia és un país europeu. Per tant, en principi, sí.

—On veieu interessos comuns amb Moscou?

—Acabo de tranquil·litzar les persones amb qui m'he reunit sobre

el fet que l'OTAN no significa cap amenaça per a Rússia. Arreu hi ha cooperació amb Moscou. En general, la lluita contra el terrorisme és tan important per a Moscou com per a nosaltres. Això mateix es pot dir de l'adquisició d'armes de destrucció massiva per part d'alguns països. Els míssils procedents de l'Iran, per exemple, no són sols una amenaça per als països de l'OTAN, sinó que també poden anar adreçats contra Rússia.

—Creieu que el Kremlin se sent amenaçat per les armes nuclears iranianes?

—Considero que és una perspectiva que comença a guanyar terreny a Moscou.

—Fa cinc mesos que sou al càrrec, però ja heu demanat una nova estratègia global per a l'OTAN. Ha crescut massa l'OTAN? A seixanta anys ja repapieja?

—No. Però la nostra darrera idea estratègica ja té deu anys. Durant aquest temps, quasi s'ha duplicat el nombre de membres de l'aliança, han nascut noves amenaces i s'han fet necessàries unes missions que en aquella època ningú no s'hauria imaginat.

—Com és que l'OTAN vol abordar-ho tot en el futur, i per què ho hauria de fer?

—Considerem les guerres cibernètiques, l'amenaça que impliquen els pirates i les noves formes de terrorisme. Són reptes als quals hem de trobar una resposta. La meua feina és de fer de mitjancer i d'aconseguir compromisos. Potser no és una cosa tan negativa això de procedir d'un país petit, com és el meu cas, i haver encapçalat un govern de minoria.

—Us agrada dirigir l'OTAN? A la primavera, Turquia va intentar entrebancar el vostre nomenament. Us van titllar d'“enemic del Profeta” per la vostra posició inflexible en la disputa sobre les caricatures de Mahoma.

—Actualment, al si de l'OTAN, els turcs es compten entre els millors amics i partidaris que tinc.

*Erich Follath
Hans-Jürgen Schlamp
Traducció de Carme Geronès*